

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

po rozpoznaniu w sprawie
z wniosku **H. K. i A. B.**
w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 28 czerwca 2023 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w Radomiu
zawartego w postanowieniu z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt II Ko 39/22
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt II Ko 39/22, Sąd Okręgowy w Radomiu, na podstawie art. 37 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem przekazania sprawy z wniosku H. K. i A. B. do innego sądu równorzędnego. Wnioskujący Sąd wskazał, że w sprawie niniejszej w charakterze strony występuje Skarb Państwa, który jest reprezentowany przez Prezesa Sądu Okręgowego w Radomiu, bowiem z działalnością tej jednostki jest związane roszczenie o charakterze majątkowym dochodzone przez wnioskodawców.

W ocenie wnioskującego Sądu sytuacja tego rodzaju może stwarzać u postronnego obserwatora, przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w Sądzie Okręgowym w Radomiu w sposób obiektywny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Na wstępie należy zauważyć, że przepis art. 37 k.p.k., wprowadzający odstępstwo od konstytucyjnej zasady prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1), musi być wykładany restryktywnie. Oznacza to, że tylko okoliczności, które rzeczywiście mogą wywoływać w odbiorze społecznym, w tym także stron postępowania, wątpliwości co bezstronnemu rozpoznaniu sprawy przez sąd miejscowo właściwy bądź wykluczać zakończenie postępowania przed tym organem w rozsądnym terminie, mogą stać się podstawą przekazania sprawy innemu sądowi w tym trybie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., III KO 65/13, LEX nr 1362622). Przepis ten - co oczywiste - nie może być bowiem wykorzystywany w celu przekazania innemu sądowi spraw o znacznym stopniu uciążliwości czy też z innych względów „kłopotliwych”. Nie budzi więc wątpliwości, że przesłanki przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. nie stanowi przypadek zgłaszania przez stronę niepotwierdzonych zarzutów dotyczących funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości. Uznanie, że w tego rodzaju sytuacjach uzasadnione jest skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k. prowadziłoby, co trafnie zauważono w judykaturze (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., IV KO 22/18, LEX nr 2499831), do stworzenia swoistego, pozaustawowego sposobu sterowania przez strony właściwością miejscową sądów. Byłoby to nie tylko oczywiście sprzeczne z *ratio legis* powołanego przepisu, ale wręcz zwiększałoby ryzyko powstania sytuacji, którym ma on zapobiegać.

Zwrócenie uwagi na powyższe kwestie, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, było konieczne. Z treści wniosku jednoznacznie wynika bowiem, że potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. organ wnioskujący wiąże w szczególności z tym, że w sprawie niniejszej w charakterze strony występuje Skarb Państwa, który jest reprezentowany przez Prezesa Sądu Okręgowego w Radomiu.

Gdyby *in concreto* zachodziły w niniejszej sprawie podstawy do wyłączenia określonego sędziego w oparciu o treść art. 41 § 1 k.p.k. i został w tej kwestii

złożony stosowny wniosek, zostanie on oczywiście rozpoznany zgodnie z obowiązującymi przepisami procedury karnej.

W ocenie Sądu Najwyższego, w niniejszym składzie, wskazane okoliczności nie dają podstaw do uznania, że dobro wymiaru sprawiedliwości uzasadnia przekazanie sprawy do rozpoznania innemu, równorzędnemu sądowi. Przede wszystkim bowiem stroną jest Skarb Państwa i także w razie przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. ten podmiot (strona) nie zostałby zmieniony. Kwestie natomiast reprezentacji procesowej nie determinują wystąpienia obawy o naruszenie dobra wymiaru sprawiedliwości w ujęciu wskazanego powyżej przepisu prawa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[JML]

[ms]